

Новости в развитието и приложението на биостимуланти в европейското земеделие

Автор(и): проф. Андон Василев, от Аграрния университет в Пловдив

Дата: 16.01.2017 Брой: 1/2017



В края на ноември 2016 г. в град Алмерия, Испания, се състоя международната конференция Biostimulants Europe (респективно, биостимуланти в европейското земеделие). Конференцията неслучайно беше проведена в областта Алмерия. Тук е съсредоточено оранжерийното зеленчукопроизводство на Испания, в което използването на биостимуланти постоянно нараства. В Алмерия участваха около 150 души - учени, специалисти от фирми – производители на биостимуланти, консултантски фирми в европейския агробизнес, както и представители на регулаторни органи. Един от основните казуси, обсъждан на срещата, беше фактът, че все още в страните от Европейския съюз няма приет документ, регулиращ категорията биостимуланти в земеделието. Според финансовия директор на Plant Health Care - Роб Канингс, пазарът за биостимуланти трябва да се определя от географското разположение на страните, земеделската им площ и отзивчивостта на отглежданите култури към прилагане на биостимуланти. Приоритетни култури за приложение на биостимуланти в България са домати, краставици и картофи при зеленчуците, ябълки и лозя при трайните насаждения и слънчоглед и царевица при полските култури.

Конференцията започна с посещение на технологичния агроцентър Теспова. Дейността на центъра е насочена към развитие на нови агротехнологии (основно в зеленчукопроизводството), технологии за следберитбено съхраняване и пакетиране на продукцията, провеждане на анализи, консултации, промоциране на нови фирми и др. В него на договорна основа се извършват анализи и изследвания на фирмите - основатели (над 120) и други фирми от аграрния бизнес (над 500). Организирант се работни семинари с фермери, презентации на фирми, провежда се стажировка на млади специалисти.

Центърът Теснова работи в тясно сътрудничество с развойни звена на фирми, научни институти и университети. Той разполага със съвременна аналитична апаратура и изпълнява значителен обем химични, технологични, сензорни и други анализи.

Станцията за изпитване на биостимуланти заема част от площта в оранжерийния комплекс на агроцентъра Теснова. Тук комплексно се изследват ефектите на биостимуланти върху различни култури. Характеристиката на изпитваните продукти включва физиологични, биохимични и агрономически показатели, определени прецизно с помощта на подходяща научна апаратура. В изследванията вземат участие квалифицирани специалисти от станцията и представители на заявителите.

Визуалните наблюдения върху различни оранжерийни опити, които бяха разгледани, показаха някои положителни ефекти от приложението на биостимуланти, изразяващи се главно в по-голяма изравненост и по-интензивен цвят на плодовете, както и в други технологични качества на продукцията.

Дефиниране, регулация и пазар на биостимулантите в европейското земеделие

Един от първите дискутирани въпроси на конференцията беше дефинирането на понятието биостимуланти, тъй като освен за научни цели, то има съществено значение за регулацията на продукти с такива качества в Европейския съюз. Все още в страните от Европейския съюз няма приет документ, регулиращ категорията биостимуланти в земеделието. Очаква се създадената работна група по проблема да предложи дефиниране и регулаторни норми през 2018 г.

Към настоящия момент биостимулантите попадат в категорията „торови продукти“ съгласно Хармонизираната европейска регулация на торовете (ЕС 2003/2003; алинея 2 от 13.10.2003) и са: „субстанции, смеси, микроорганизми или друг материал, приложен самостоятелно или с друг материал върху растенията или тяхната ризосфера за внасяне на хранителни вещества или за подобряване на тяхната ефикасност“.

Силната конкуренция между фирмите - производители на биостимуланти, мотивира организиране на маркетингови проучвания на пазара на тези продукти. Според Роб Канингс (финансов директор на Plant Health Care) се очаква пазарът за растителни биостимуланти да расте и към 2019 г. да достигне 2.5 млрд. долара. Основните аргументи за очаквания силен растеж са три: (1) нарастващото значение на органичните продукти в земеделието, (2) увеличеното прилагане на биостимуланти в развиващите се страни и (3) разработването на иновативни продукти, отговарящи на специфичните нужди на конкретни култури. Стана ясно, че 37% от обема на всички агрохимикали се реализират в 30 страни. На първо място сред тях е Франция, но в тази група влизат и други европейски страни като Германия, Италия, Испания, Полша и др. Роб Канингс счита, че пазарът за биостимуланти трябва да се определя от географското разположение на страните, земеделската им площ и отзивчивостта на отглежданите култури към прилагане на биостимуланти. По тези критерии страните могат да се разпределят в 3 групи по обем и атрактивност на пазара за биостимуланти, като България попада в трета група, наред с Полша, Румъния, Унгария и др. Приоритетни култури за приложение на биостимуланти в тази група страни, според докладчика, са домати, краставици и картофи при зеленчуците, ябълки и лозя при трайните насаждения, слънчоглед и царевица при полските култури.

Целият материал от конференцията в Алмерия, Испания и новостите в развитието и приложението на биостимуланти в Европа може да прочетете в бр. 1/2017 на списание “Растителна защита & семена и торове“